

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTQUES I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 25278 POLÍTICA COMPARADA I (6 crèdits)

DURADA: Segon semestre

CURS: Tercer (Troncal)

CURS ACADÈMIC: 2008/2009

1. OBJECTIUS GENERALS

L'assignatura té per objectiu l'estudi dels diversos sistemes polítics europeus. Aquest és un tema molt ampli i el programa que es presenta només ofereix una visió introductòria. Es pretén fer un estudi comparatiu i és per aquest motiu que s'han escollit els quatre principals models pluralistes d'Europa Occidental: la monarquia parlamentària britànica, el model semi-presidencialista francès, la República Federal Alemanya i el model parlamentari Italià.

El temari es divideix en dos blocs. El primer bloc es compon de sessions introductòries als conceptes claus de la política comparada: la democràcia i el concepte de legitimitat democràtica; els sistemes polítics: d'una banda, les constitucions i les institucions, d'altra banda, la separació de poders (l'executiu, el legislatiu i el judicial); el sistema electoral i el sistema de partits; la centralització, la descentralització i l'impacte de la UE.

El segon bloc analitza i compara els països escollits. Se seguirà una mateixa pauta explicativa i d'anàlisi per cada un dels quatre: una breu introducció sobre l'evolució històrico-política i constitucional, l'anàlisi de les institucions polítiques més importants i l'estudi dels sistemes de partits, eleccions i vida política actual. Aquesta assignatura es pot complementar amb Política Comparada II que desenvolupa els sistemes polítics d'Amèrica Llatina i dels Estats Units.

2. TEMARI DEL CURS

BLOC I

TEMA 1- Democràcia i legitimitat

TEMA 2- Sistemes polítics: constitucions i institucions. Separació de poders: executiu (sistema presidencial / parlamentari), legislatiu i judicial

TEMA 3- Sistema electoral i sistema de partits

TEMA 4- Centralització versus descentralització. Impacte de la Unió Europea

BLOC II

TEMA 1-El règim polític del *Regne Unit*. Antecedents històrics. Constitució no escrita. La Corona. El Parlament. L'executiu. El sistema electoral. El sistema de partits. El present polític.

TEMA 2- El règim polític de *França*. Antecedents històrics. El sistema polític de la V República: el President de la República, el Govern i el Parlament. El sistema electoral i el sistema de partits. La centralització. El present polític.

TEMA 3- El règim polític d'*Alemanya*. Antecedents històrics. Els principis constitucionals: La Llei Fonamental de Bonn i la seva reforma. El poder legislatiu. El President de la República. El Govern. L'organització territorial de l'Estat: els Länder. El sistema de partits. El present polític.

TEMA 4-El règim polític d'*Itàlia*. Antecedents històrics. La Constitució del 27.12.1947 i la seva reforma. El sistema electoral i el sistema de partits. El present polític: la crisi.

3. BIBLIOGRAFIA (OBLIGATÒRIA I COMPLEMENTARIA)

MANUALS DEL CURS

- COLOMER, J.M., *La política en Europa*, Barcelona, Ariel, 1995
- M.RHODES et al (eds) *Developments in West European Politics* (1997), New York, Saint Martin's Press
- SODERO, Michael J. *Comparative politics, A global introduction*, 3rd edition, New York, 2008

BLOC I

A) Democràcia

- LIJPHART, A. *Patterns of democracy*, USA, Yale University Press, 1999
- DAHL, Robert (1989), "A theory of the democratic process" and "The problem of inclusion" in Dahl, Robert, *Democracy and its critics*, New Haven, Yale University Press, 106-131
- PAREKH, B., (1993), "The cultural particularity of liberal democracy", D.Held, *Prospects for democracy*, Cambridge, Polity Press, 1993: 156-175

I) Democràcia liberal

- Patrick Dunleavy and Brendan O'Leary, *Theories of the state: the politics of liberal democracy*, London, MacMilan, 1987, pp.13-59
- "Democracy" in Sargent, Lyman Tower, *Contemporary Political Ideologies*, a Comparative analysis, Illinois, the Dorsey Press, 1984, pp. 32-84

II) Legitimitat

- WEBER, M. “Legitimacy, politics and the state”, in W. Connolly, *Legitimacy and the state*, New York, New York University Press, 1984, pp.32-62.
- LIPSET, S.M. “Some social requisites of democracy: economic development and political legitimacy” in *American Political Science Review*, 1959
- HABERMAS, J. (1984), “What does a legitimation crisis mean today? Legitimation problems in late capitalism” in W. Connolly, *Legitimacy and the state*, New York, New York University Press, 134-155

B) Sistemes polítics

- LIJPHART, Arend (1984), *Democracies. Patterns of majoritarian and consensus government in twenty-one countries*. New Haven, Yale University Press.
Llegir: Cap. 4, 5,6, 11
- LIJPHART, A., (1987), *Las democracias modernas*, Ariel, Barcelona, 1987
- LIJPHART, A., (1992), *Parliamentary versus presidential government*, Oxford, Oxford University Press,
Llegir: Pàg. 1-28

C) Sistema electoral i sistema de partits

I) Fórmules electorals del món

- VALLÈS, J.M. i BOSCH A., *Sistemes electorals i govern representatiu*. Ariel, 1997
- NOHLEN, D., *Sistemas electorales en el mundo*. Madrid: CEC

II) Partits polítics i dret a votar

- PANEBIANCO, A., *Modelli di partito*, Bologna: Il Mulino, 1982, pp.23-57, pp.477-505
- SARTORI, G., *Partidos y sistemas de partidos*. Madrid: Alianza. 1987, ch.5,6,7,10
- BALL, T. (1989), "Party", in T.Ball, et al., *Political innovation and conceptual change*, Cambridge, Cambridge University Press, 155-176

D) Centralització versus descentralització, regionalisme i Unió Europea

- LIJPHART, Arend (1984), *Democracies. Patterns of majoritarian and consensus government in twenty-one countries*. New Haven, Yale University Press.
Llegir: Capítol 11
- HIX, S. *The political system of the European Union*. New York, Palgrave, MacMillan, 1999, pp.1-23, pp.406-412

BLOC II

A) Regne Unit

- COLOMER, Josep M. *La Política en Europa. Introducción a las Instituciones de Quince Países*, Madrid: Ariel Ciencia Política, 1995.
Llegir: Cap. 1 "Gran Bretaña e Irlanda: Variantes de Régimen de Partido Dominante" (Pàg. 27-77).
- DUNLEAVY, P., GAMBLE, A., PEELE, G., *Developments in British politics*, London, MacMillan, 1993
- RHODES, R.A.W., and DUNLEAVY, P., *Prime Minister, Cabinet and Core Executive*, London, MacMillan 1995

B) Alemanya

- COLOMER, Josep M. *La Política en Europa. Introducción a las Instituciones de Quince Países*, Madrid: Ariel Ciencia Política, 1995.

Llegir: Cap. 2 “Alemania: un Estado de gran coalición” (Pag. 79-120).

- SCHARPF, Fritz and SCHMIDT, Vivien. *Welfare and Work in the Open Economy. Volume II. Diverse Responses to Common Challenges*, London: Oxford University Press, 2000.

Llegir: Cap. 6 “Adjusting Badly. The German Welfare State, Structural Change and the Open Economy” (Pg. 264-307).

C) França

- COLOMER, Josep M. *La Política en Europa. Introducción a las Instituciones de Quince Países*, Madrid: Ariel Ciencia Política, 1995.

Llegir: Cap. 3 “Francia: la Institucionalización del Liderazgo” (Pag. 121-163).

- HALL, P.A., HAYWARDS, J. and MACHIN, H., *Developments in French politics*, London, macMillan Press, 1994

- STEVENS, A., *The government and politics of France*, London, MacMillan Press, 1996

- ARON, A., *Le spectateur engagé*, Julliard, London, Presses Pocket, 1992

D) Itàlia

- COLOMER, Josep M. *La Política en Europa. Introducción a las Instituciones de Quince Países*, Madrid: Ariel Ciencia Política, 1995.

Llegir: Cap. 4 “Italia: un régimen democrático en reforma” (Pag. 163-198).

- SCHARPF, Fritz and SCHMIDT, Vivien. *Welfare and Work in the Open Economy. Volume II. Diverse Responses to Common Challenges*, London: Oxford University Press, 2000.

Llegir: Cap. 8 “Italy. Rescue from Without?” (Pg. 351-397).

- PUTNAM, Robert. *Per a fer que la democràcia funcioni: La importància del capital social*, Barcelona: Proa. (SI). 2000.
Llegir: Cap. 1 “L’estudi del rendiment institucional” (Pag. 51-68)
 Cap. 3, “L’explicació del rendiment institucional (Pag. 95-144)
 Cap. 4, “La recerca del orígens de la comunitat cívica” (Pag. 145-206)
 Cap. 5 “Capital social i èxit institucional” (Pag 207-242)
- JOURNAL OF MODERN ITALIAN STUDIES, Routledge.
- MONTANELLI, I; CERVI, M. (1995). *L’Italia di Berlusconi*. Milano: Rizzoli.

Prensa recomanada: *The Economist*

4. AVALUACIÓ

Es realitzarà un **examen** d’avaluació continuada que comptarà pel **50 %** de la nota global. Cal aprovar aquest examen per aprovar l’assignatura.

Es realitzaran **7 sessions pràctiques**, **3** corresponents al bloc I i **4** corresponents a cadascun dels països estudiats (bloc II). Les 4 millors notes d’aquestes pràctiques comptaran un **50 %** incloent-se dins d’aquest percentatge la participació activa dels estudiants a classe Les pràctiques es realitzaran a l’aula a excepció dels alumnes Erasmus que podran entregar-les sense necessitat d’assistir a les sessions (les trobaran penjades a l’aula virtual). El format de cada pràctica es concretarà a classe. Els temes de les pràctiques seran:

- 1-Què és la democràcia moderna? Compara dos dels països estudiats
- 2-Compara l’impacte del sistema electoral utilitzant al menys dos dels països estudiats.
- 3-Impacte de la UE sobre la sobirania dels governs moderns. Compara dos dels països estudiats.
- 4-UK: Pros i contres d’un país sense constitució escrita
- 5-França: sistema semi-presidencial amb períodes de cohabitació
- 6-Alemanya: Federalisme
- 7-Itàlia: Sistema quasi purament proporcional

Requisits: Les classes es faran en català. Els exàmens i les pràctiques es poden entregar en castellà o català. S'ha de poder llegir en anglès

Professor convidat-28 Abril: **Fred Halliday**, Catedràtic Relacions Internacionals
London School of Economics